

Autoritats, vesines i vesins de Formentera, molt bon dia i salutacions especials en aquest Dia de les Illes Balears

Es compleixen avui 40 anys de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears, un fet històric que també suposà el germen del nostre actual Consell de Formentera. Quaranta anys són una xifra rodona que marquen, sens dubte, la maduresa de la nostra autonomia i el creixement d'unes illes que, en les seves diferències lògiques, han sabut construir juntes un espai de convivència democràtica i de cohesió social.

Avui és un dia per celebrar aquesta convivència i també per reivindicar la nostra autonomia i el nostre autogovern. Avui també, fa 17 anys, Formentera va aconseguir, gràcies a la feina i la insistència de la societat formenterera, que es reformàs l'Estatut, ens vàrem deslligar d'Eivissa i vàrem crear el nostre propi Consell. Una motivació que venia de molt lluny, des d'aquells inicis del segle XX quan des del nostre Ajuntament Vell, les persones que aleshores governaven ja mostraven l'interès i l'afany i, sobretot, tenien la certesa que si els formenterers gestionàvem els nostres propis recursos i preníem les nostres pròpies decisions, tendríem una Formentera millor. Nosaltres, els que som avui aquí, agafam el seu relleu amb la màxima il·lusió i motivació per continuar treballant per aquesta Formentera que segueix creixent en autogovern i que és capaç de defensar els seus drets davant de qualsevol, sense dubtes ni vacil·lacions. Avui també és un dia per recordar i felicitar aquelles generacions de formenterers i formenterers que al seu dia varen apostar per una illa que sap i vol seguir prenent les seves pròpies decisions.

En aquest trajecte, lògicament, l'administració també s'ha hagut d'adaptar als canvis i les necessitats que ha experimentat la nostra societat en assumir més competències i gestionar més recursos. L'últim any, per millorar la nostra prestació, ha resultat fonamental l'aprovació de la Llei de consells, que permet Formentera tenir enguany el pressupost més alt de la història, ser una administració més forta, més autònoma i millor finançada i, alhora, continuar treballant de manera coordinada amb el Govern balear pel bé de la nostra comunitat. Sempre defensaré que amb les altres administracions hem de tenir una actitud dialogant, constructiva i productiva, i fugir de la protesta constant, per enfortir els llaços que ens uneixen i per millorar els serveis que oferim.

El Consell és una administració prestadora de serveis i la pandèmia ens va mostrar, com ho està fent també la crisi derivada de la guerra d'Ucraïna, que és fonamental tenir una administració forta, propera i àgil, capaç d'arribar a les persones, a totes, des dels col·lectius més desafavorits, com a aquells petits empresaris que al seu dia varen haver de parar la seva activitat per la pandèmia. Des dels ajuts bàsics per l'alimentació, les beques a estudiants, la gratuïtat del transport, el gran suport als petits empresaris quan més el necessitaven o, la recent gratuïtat del Centre de Dia aprovada la setmana passada. Aquest Consell ha estat sempre al costat de les persones i ha contribuït a reforçar l'escull social en els moments de major incertesa. Aquesta és la nostra missió i en això ens abocam. Continuam ampliant serveis i també instal·lacions, com la residència de gent gran de Formentera, una demanda justa i necessària del nostre poble que facilita i millora la vida dels nostres majors i les seues famílies.

Per millorar aquesta prestació, hem emprès tota una feina interna per estabilitzar i reforçar la plantilla de treballadors per aconseguir un únic objectiu: una administració més eficient que ofereixi el millor servei públic als nostres ciutadans. Les polítiques públiques dutes a terme des del Consell, i amb el suport del nostre Govern en aquest darrer període han tengut aquest objectiu: protecció econòmica i social. I així ha de continuar sent.

Formentera, com la resta de les Illes Balears, ha demostrat una fortalesa i un compromís exemplar per part de la societat i de tot el teixit empresarial per esquivar les crisis. Lideram la creació d'ocupació, el creixement econòmic i som un exemple en aquest país a l'aplicació dels fons Next Generation. N'hem d'estar orgullosos i hem de posar en valor les nostres virtuts, sens dubte, però no podem caure en l'error d'amagar les nostres debilitats. Cal ser valents, afrontar-les i intentar aturar-les.

En aquest cas, la nostra illa no és aliena als problemes que estan patint altres destins turístics a causa de la globalització i la massificació. És més, per la nostra singularitat som un territori especialment sensible a aquesta transformació.

Si miram 40 anys enrere, a ningú se li escapa que la indústria turística ha set i és el gran motor de la nostra economia, i els canvis positius que ha suposat, però tampoc crec que ningú es pot escandalitzar si afirmam que en molts aspectes hem crescut per sobre de les nostres possibilitats i que aquest desenvolupament exponencial ha trencat gran part de l'equilibri social.

No vull parlar aquí de models d'illa fracassats o esgotats, vull reflexionar sobre si de debò Formentera pensa que necessita continuar creixent més, si necessita més hotels, més places

turístiques, més ciment en forma d'apartaments de luxe o més restaurants per a butxaques que els residents no podem pagar. Jo dic que no. Hem de repensar el nostre futur si volem revertir la situació, si volem trobar aquest equilibri necessari i si volem deixar una illa millor als nostres fills, una illa més habitable i una illa on els nostres veïns puguin desenvolupar un projecte de vida.

Una illa més habitable... Tots tenim algun amic, familiar, vesí o conegut que els darrers anys se n'ha hagut d'anar, de l'illa, que ho ha fet a més amb la gran pena de veure que aquí és molt difícil formar una família o gaudir d'un habitatge a un preu raonable. Sabem que és un drama de difícil solució, però no ens quedarem de braços plegats. No ens podem continuar lamentant per la manca de previsió i la nul·la política d'habitatge que hi ha hagut a l'illa en anys anteriors. Dins de les poques competències que tenim com a Consell, aquesta legislatura hem creat una conselleria d'Habitatge que ha donat els primers ajuts al lloguer de la història, que prepara una segona convocatòria per al proper mes, que obrirà una oficina d'acompanyament de l'habitatge per ajudar, assessorar i facilitar a propietaris i llogaters; que treballa per crear una borsa de lloguer sostenible a l'illa; que ha impulsat juntament amb el Govern una promoció d'habitatge públic a Sant Ferran i que està a punt de tancar una altra cessió de terreny per construir més habitatges públics a Formentera. Tenim molta feina i un repte majúscul per endavant, però, no ens enganyem, el problema de l'habitatge va més enllà de les polítiques públiques...

Abans d'ahir, presentàvem Formentera Intercultural, un projecte que aquest any abasta diferents activitats culturals i socials i amb què volem mostrar la gran riquesa que suposa per a l'illa ser una societat on convivim persones de 66 nacionalitats diferents. Aquí també som singulars, perquè no hi ha cap altra illa a les Balears amb aquest gresol de cultures. Aquesta interculturalitat ens enriqueix com a persones, crea identitat de poble i ens ajuda a transmetre els nostres valors, la nostra llengua, la nostra cultura... I crec, a més, que és un reflex del nostre caràcter acollidor i solidari. Per això apel, des d'aquí, que aflorem aquest caràcter, que creiem consciència social, que ho fem cap als nostres conciutadans quan, per exemple, tenim un habitatge per llogar o vendre. Ser solidaris no és només col·laborar amb aquesta o aquella associació amb un donatiu, ser solidaris és sobretot tenir consciència social, consciència d'illa, de contribuir, d'ajudar, de no especular amb el preu d'un habitatge, de tenir molt present que tots tenim dret a un habitatge digne a un preu assequible. Parlo d'igualtat i de solidaritat... d'identitat de poble. Parl que siguem conscients que l'afany de voler acumular més i més, acaba perjudicant la qualitat de vida i trencant l'equilibri social.

Per culpa de la manca d'habitatge, hem vist partir artesans, mestres, cambrers... metges, professionals que sense ells perdem qualitat de vida i equilibri social. I, evidentment, també perd Formentera. Cal intentar posar-hi remei, entre tots, continuar aplicant polítiques públiques des de l'administració com s'està fent per dotar l'illa de nous serveis sanitaris, com el 061, noves escoles, com la de Sant Ferran, i apostar per la formació dels nostres joves. Projectes

com el Formentera Impulsa, el treball de formació professional que es fa des del nostre institut o l'obertura de la Facultat de Medicina de la nostra universitat pública, de la qual alguns partits polítics renegaven, són exemples del camí que hem de seguir per poder oferir un futur millor als nostres joves.

Com a administració hem de posar les eines per fer-ho, proposar solucions i activar els mecanismes que permetin canviar aquesta tendència. Així, hem aprovat lleis, com la llei turística, que ens ofereix l'oportunitat de congelar les places turístiques a Formentera, per repensar entre tots si les volem i les necessitam. Per favor, pensem el futur, hi posem el focus, aparquem el creixement i pensem que si tots aportem el nostre gra d'arena dins la societat, podrem deixar una Formentera millor per a les següents generacions.

Deia abans que Formentera és un territori més sensible que altres illes davant del fenomen de la gentrificació que amenaça el nostre equilibri social i ambiental. Ho estam patint i per això adoptam mesures valentes per intentar frenar la saturació. Hem impulsat la regulació d'entrada de vehicles a l'illa, limitant l'accés a les zones més sensibles, i desenvolupam el projecte més ambiciós i complex com és la regulació de s'Estany des Peix. I en aquest punt vull llançar un missatge com a representant de l'equip de govern: no cedirem al xantatge d'aquells que durant anys amb la seua activitat il·legal han contribuït a degradar aquest espai natural. Nosaltres, seguirem treballant per protegir s'Estany i tornar-lo a Formentera i als formenterers.

Hem de defensar la nostra identitat com a poble, i això només ho podem fer si aconseguim protegir el nostre territori de totes les amenaces que patim. Estam treballant a ampliar el control dels fondejos al nostre litoral i hem de replantejar-nos les decisions que es prenen sobre el port de la Savina perquè encara no són suficients. Amb el port, no hi va haver una visió de futur i ara en patim les conseqüències. La nostra única via d'entrada i sortida necessita un projecte a llarg termini on prevalgui, com a s'Estany des Peix, l'interès general del poble de Formentera sobre els interessos particulars d'uns pocs.

Vull acabar el meu discurs felicitant una persona que resumeix a la seva trajectòria professional moltes de les coses que he plantejat i defensat avui aquí. Es tracta del nostre arquitecte Marià Castelló, que ahir va rebre el premi Ramon Llull que atorga el Govern de les Illes Balears. En Marià reflecteix a la seva obra aspectes que forgen la identitat d'un poble, com ara la sensibilitat cap al territori, el respecte al nostre patrimoni, a la nostra essència i la nostra cultura. Aquesta senzillesa i cura que té pel nostre entorn, són un ensenyament per a tots nosaltres. Moltes felicitats, Marià.

Us deix amb una altra mostra i un gran valor de la nostra essència formenterera, que hem de mantenir, com són les colles de ball.

Moltíssimes gràcies a tothom.